

TABORIŠČNIK

Štev. 42., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Torek 11. februarja 1947.

MIROVNE POGODBE PODPISANE

PARIZ. Včeraj so bile v Parizu slovesno podpisane mirovne pogodbe s petimi satelitskimi državami Nemčije: z Italijo, Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo in Finsko. Svečanemu aktu je predsedoval francoski zunanji minister Geroges Bidault. Ko je bilo na vrsti podpisovanje mirovne pogodbe z Italijo, so vsi navzoči v popolni tišini pričakovali, kaj bo storila jugoslovanska delegacija, ker je še dva dni pred podpisom jugoslovansko poslanstvo v Parizu razglasilo, da Jugoslavija ne bo podpisala mirovne pogodbe. Predsedujoči francoski zunanji minister Bidault je s slovesnimi besedami pozival posamezne delegacije k podpisu. Ko je pozval jugoslovansko delegacijo, se je šef delegacije zunanji minister Stanoje Simič dvignil, spremljala sta ga ostala dva člana delegacije (nobeden ni bil Slovenec) in sledil Bidaultu k mizi, na kateri so ležale mirovne pogodbe, vsedel se je na stol, vzel iz žepa nalivno pero in podpisal zgodovinsko listino. Neposredno za Simičem je podpisal pogodbo šef italijanske delegacije. Takoj po podpisu sta tako jugoslovanska kakor tudi italijanska delegacija izročili Bidaultu protestni noti svojih vlad. Jugoslavija v svoji noti izjavlja, da ne bo odstopila od svojih teritorijalnih, gospodarskih in političnih zahtev napram Italiji. Jugoslavija nikoli ne bo odstopila od svojih zahtev po priključitvi Beneške Slovenije, Gorice, Trsta, Tržiča in severozahodne Istre.

RIM. 10 februar je bil proglašen v vsej Italiji za žalni dan. Med protestnimi demonstracijami je prišlo do več incidentov. V Rimu so študentje skušali vdreti v poslopje jugoslovanskega poslanstva. Posrečilo se jim je, da so sneli jugoslovansko zastavo in na njenem mestu izobesili italijansko. Neka druga skupina demonstrantov je pred spomenikom neznanega vojaka zažgala ameriško zastavo in njene ostanke vrgla pred vhod zavezniškega poveljstva. V Pulju je neka Italijanka ustrelila britanskega generala De Winstona, ko je jezdil skozi mesto. Pri demonstracijah v bližini Gorice je bil v nekem kraju, ki bo pripadal Jugoslaviji, ubit zavezniški stražar.

-0000-

NEW YORK. Na včerajšnji seji Varnostnega sveta so razpravljali o 11. na smrt obsojenih grških gverilcev, ki jim je grška vlada izvršitev smrtne kazni odložila na zahtevo preiskovalne komisije. Grški delegat je protestiral proti vmešavanju komisije v notranje grške zadeve. Ameriški delegat se je postavil na stališče, da komisija ni imela pravice zahtevati odložitve izvršitve smrtne kazni. Sovjetski zastopnik pa je bil mnenja, da je bila komisija upravičena staviti tako zahtevo. Francoski delegat je stavil posredovalni predlog, da

naj Varnostni svet odloči o upravičenosti ali neupravičenosti te zahteve. Ko sta britanski in avstralski delegat podprla ameriško stališče, je Varnostni svet z 9 glasovi odločil, da preiskovalna komisija v Grčiji ni bila upravičena zahtevati odložitve izvršitve smrtne kazni.

MOSKVA. V nedeljo so se vršile volitve v Vrhovne Sovjete 7 sovjetskih republik. Volilna udeležba je bila po prvih poročilih od 98% do 100%. Generalisimus Stalin je bil izvoljen s stoddstotno večino.

-0-0-0-

-0-

"M L E K O I N S U R O V O M A S L O Z A B E G U N C E!"

Pod gorenjim naslovom je dne 9. t. m. celovski dnevnik "Volkszeitung" prinesel daljši članek o seji okrajnega oskrbovalnega odbora v Spittalu. Na tej seji je vodja osrednje spittalske mlekarne poročal, da mlekarne dobavlja trem taboriščem za tujce (Ausländerje) vsak dan 1400 litrov posnetega mleka in 35 kil surovega masla, medtem ko civilno prebivalstvo tedensko dobiva le 4/8 litra posnetega mleka, v podeželskih občinah pa 3/8 do 4/8 litra. Dalje stoji v tistem priobčenem poročilu, da bo od 1. februarja dalje mlekarne morala dvema taboriščema dobavljati še 2000 litrov mleka, zaradi česar se bo zmanjšalo pridelovanje surovega masla in bodo civilisti poslej mogli dobivati le po 2/8 litra posnetega mleka na teden. - Tako se glasi tisto poročilo.

Na podlagi uradnih podatkov iz našega taborišča pa ugotavljamo, Spittalsko taborišče prejema vsak dan le 15 (petnajst) litrov posnetega mleka, in sicer za 4700 ljudi. Ker pa bi begunci morali dobivati prav toliko mleka kakor ga dobiva avstrijsko prebivalstvo, bi pripadalo našemu taborišču za 4700 ljudi vsak dan 335.5 litrov posnetega mleka. Jasno je, da smo prikrajšani vsak dan za celih 320.5 litrov!

Za vseh 4700 ljudi smo vsak dan prejeli le 20 kil surovega masla. Od 4. februarja dalje pa dobivamo le 10 kil, tako da zdaj pride na osebo v našem taborišču na dan le dobra 2 grama surovega masla.

Polno mleko dobivamo le za otroke do 12 leta, za noseče in doječe matere in za najhuje bolne (jetične), in sicer natančno po avstrijskih prehranjevalnih določilih.

Ne vemo, odkod izvira tisto poročilo v listu. To pa vemo, da bo vsa avstrijska javnost mislila, da naše taborišče prejema mnogo več mleka in surovega masla kakor pa avstrijsko civilno prebivalstvo. Ker tako krivično in neresnično poročanje vzbuja v prebivalstvu gnev zoper nas tujce, bi list storil le svojo krščansko dolžnost, če svoje neresnične in zlohotno mu poslane navedbe prekliče in popravi. Hkrati pa prosimo, naj bi v prihodnje tudi mi begunci dobivali posnetega mleka toliko, kolikor ga prejema avstrijsko prebivalstvo.

"T A K O G O V O R I P R A V I A M E R I K A N E C I!"

Predsednik civilne atomske komisije E. Liliental je v odboru ameriškega kongresa dne 5. t. m. imel govor, ki ga prinaša agencija AND: - "Načelo, na katerem stoji ustava Združenih držav in ki je podlaga vsake prave vere, je temeljni stavek, da je človeška oseba nedotakljiva. Vsaka vladna oblika, ki ji je človek le sredstvo za dosego namena in ki ji je država ali kaka druga organizacija več kakor pa človek, mora biti v nasprotju s tem načelom. Med te spada tudi komunistična vladna oblika, zakaj po njenih načelih je država sama sebi namen. Silo, ki jo taka država izvaja nad posameznimi ljudmi, ni mogoče z ničemer opravičiti." - Ko je Liliental končal svoj govor, je odbor nekaj časa molčal. Nato pa se je oglasil senator Brian McMahon, ki je dejal: "Tako govori pravi Amerikane!"

-O-O-O-O-O-

KONCERT SLOV. NARODNIH IN UMETNIH PESMI!

V četrtek 13. II. nam bo zapel naš begunski pevski zbor pod vodstvom prof. Miheliča. Na sporedu so naši najboljši skladatelji, katerih pesmi bo izvajal mešani, moški in ženski zbor ter moški oktet.

PODRUŽABLJENJE INUSTRJE V PRAKSI

Ta članek povzemamo po dunajskem listu "Die Furche" od 21. januarja 1947, ki je spet posnet po citiranem češkem listu, ne da li se hoteli spuščati v podrobnosti glede socializacije, navajamo članek zaradi zanimivih podatkov:

"V vseh državah Evrope, v katerih je po vojski oživilo politično življenje, se pečajo med drugim tudi z vprašanjem podružabljenja zasebnih podjetij. V nekaterih državah so se podružabljenja dejansko že lotili, kakor na primer na Češkem, kjer so nekaj zasebnih podjetij tudi že podržavili. Vseh pa še niso, ker so hoteli biti previdni in so si najprej hoteli pridobiti nekajkušenj, preden bi podržabili vso industrijo in obrt, kakor so storili na primer v Sovjetski zvezi in po njenem vzgledu v nekaterih drugih državah, kjer so vlade popolnoma komunistične.

Pred nekaj tedni je češki tednik "Dnešek" priobčil članek, v katerem je objavljena naslednja zanimiva statistika. Nanaša se na industrijo, ki je že podržavljena, in na industrijo, ki je ostala še v zasebnih rokah.

Junija meseca 1946 je bilo v podržavljenih podjetjih zaposlenih 649.518 ljudi, ki so opravilo 92.146.000 delovnih ur in izdelale za 6.980.169.000 čeških Kron blaga. Od tega je na posameznega delavca odpadlo 10.746 Kč. Potem so še izračunali, da 1000 Kč plač ali mezd ustreza vrednosti 3.454 Kč izdelanega blaga.

V nepodržavljeni industriji pa so v istem mesecu naštel 407.133 zaposlenih ljudi, ki so opravili 57.598.000 delovnih ur in izdelali za 5.373.418.000 Kč blaga. Od tega je na posameznega zaposlenega človeka odpadlo blaga v vrednosti 13.197 Kč. Tukaj je 1000 Kč plač in mezd ustrezalo 5389 Kč za izdelano blago.

Posebej v kovinarstvu je v podržavljenih podjetjih na posameznega delavca odpadlo za 5.200 Kč blaga, v nepodržavljenih podjetjih pa za 6.300 Kč. Razmerje med številom delavcev in številom uradnikov je v podržavljeni kovinski industriji bilo v razmerju 4 : 1, v nepodržavljeni pa 5,3 : 1. Izdatki za osebje so v podržavljenih znašali 63,1 % vrednosti izdelanega blaga, v nepodržavljenih podjetjih pa le 43,5%.

Iz teh števil vidimo, da delavci v nepodržavljenih podjetjih bolje delajo kakor pa v podržavljenih, kar je tem bolj čudno, ker je znano, da se delo v večjih podjetjih da uspešneje organizirati in da je v njih mogoča boljša uprava. Primerjajmo le razmerje med uradniki in delavci! Tu je na razpolago tudi več specialnih strojev, s katerimi osebje lahko mnogo več izdelava kakor pa v podjetjih, kjer takih strojev ni. Podržavili pa so le velika podjetja, manjša pa so pustili v zasebnih rokah."

MALI - OGLASI

SLUŽBO DOBITA dve gospodinj-ski pomočnici k majhnim družinam, nadalje je na razpolago več služb na deželi z zaposlitvijo več oseb, tudi celih družin. Natančnejši podatki v ambulanti, baraka 6 popoldne od 3 - 4 ure vključno do srede.

FOTOGRAFIJE in ponaročila dvignite v bar. 3/59 pri mojem svaku od 1 - pol 2 in zvečer od 5 ure dalje. - Fotografiram do četrтка.

SLUŽBE DOBE: 1 dekle, vajena kuhinje in drugih gospodinj-skih del; 1 dekle za poljska dela; 1 moška oseba (lahko starejša). Vsa naštetá službena mesta so v bližini Celovca. - Zglasiti se je v baraki 1 soba 42 levo.

VSI ONI, ki imajo izposojene knjige iz "Mladinskega doma", naj jih vrnejo v baraki 54, da se napravi nov seznam.

o - o -

KDAJ JE RAZOROŽITEV MOGOČA?

Newyorški list "New York Herald Tribune", ki je republikansko usmerjen, dne 15. januarja piše med drugim:

"Niti na atomskem niti na kakem drugem področju ne bo razorožitve, razen tedaj, če med velesilami namesto sedanjega izpodrivanja nastopi sporazumevanje. Dokler se bodo države izpodrivalo, kar se zdaj dogaja in so države vedno pripravljene, da si postanejo sovražnice, bodo vsi dogovori med njimi vedno v nevarnosti, da jih ne sporazum v posameznostih onemogoči, če bodo sestavljeni le v splošnih besedah, najsi bi tiste besede bile še tako visokodoneče. Zaredi tega, ker to naglašamo, nismo še pesimisti. To pomeni v resnici, da bi morali o razorožitvi govoriti, če govorimo o političnem in gospodarskem redu. Obojni mir pa je treba hkrati obravnavati, ker ga ni mogoče ločeno rešiti. Ali moramo srečno dokončati iskanje miru in razorožitev - ali pa ne bomo dosegli niti enega niti drugega."

IZ DOMOVINE

KRANJSKA USNJARNA "STANDARD", ki je bila med vojsko uničena, je spet obnovljena in deluje.

V LJUBLJANI SO UMRLI: Jožefa Obljubek, rojena Mavrič, Roman Svetek, peročnik; Margareta Tešar, roj. Krušec; Marija Korčak; inž. Mihael Glaesener. - V Trbovljah je umrla Marija Potrata, roj. Mole. - Dalje so umrli: Albina Perkolj, žena zid. mojstra v Hrušici, Marija Rižnik v Breznem, Olivera Brezovnik, učiteljica v Vojniku pri Celju, Ivana Sedej, rojena Pirc v Trzinu.

V LJUBLJANSKI PORODNIŠNICI se je leta 1946 rodilo 3488 otrok. Na porodniški kliniki je bilo rojenih 3557 otrok, med njimi 1852 dečkov in 1705 deklic.

DELAVCE IZ TRŽIČA PRI TRSTU SELIJO V SLOVENIJO. Belgrajska "Politika" od 20. januarja, ki smo jo dobili v roke, prinaša iz Trsta poročilo od 19. januarja, kjer tako le pravi: "V vseh tržiških tovarnah imajo delavci zborovanja, na katerih pretresajo vprašanje preselitve v Jugoslavijo. Ker bi moral Tržič po sklepu mirovne konference pripadati Italiji, kjer je okoli 2 milijona brezposelnih delavcev, je velik del tržiških delavcev sklenil, da se preseli v Jugoslavijo, kjer bodo našli ne le delo, temveč tudi dostojno plačilo za svoje delo." - Tako belgrajska "Politika". Kakor pa se glasi zasebno poročilo iz domovine, v mariborskem okrožju naseljujejo preseljence s Primorskega. Za nje so baje pripravili že 10.000 domačij.

IZ TABORIŠČA

Z A H V A L A

Vsem, ki so nama ob smrti najinega atka oz. tasta g. ALOJZIJA KOMURJA izrekli svoja iskrena sožalja kakor tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi poslednji poti do počivališča na spittalskem pokopališču in kakor koli pri njegovem pokopu sodelovali, izrekava iskren! Bog plačaj!

Posebej se zahvaljujemo prečastiti duhovščini z g. župnikom Lamovškom na čelu za opravljene molitve v taboriščni kapeli in na pokopališču, dalje peveem, ki so mu na tuji zemlji zapeli zadnje poslovinne domače pesmi kakor tudi govorniku za prijateljske poslovinne besede ob odprtem grobu našega dragega pokojnika. -

Kocmur Marjan, sin in Tršinar Slavko, zet v imenu žalujočih družine in ostalega sorodstva.

KDO KAJ VE? Naprošeni smo prositi, da bi sporočili, kdo kaj ve o naslednjih osebah s Hrvaškega:

1. Dr. Urbany Milutin, roj. 1916 v Zagrebu. Bil je asistent pediatrik. klinike med. fakultete v Zagrebu. Izginil je majnika 1945. ob jugosl.-avstrijski meji.

2. Ana Schoblocher, roj. 1879.,
3. Jozefa Schoblocher, por. Hoffman, roj. 1911.,
4. Djuro Hoffman, roj. 1907.,
5. Blaženka Hoffman, roj. 1935.,
6. Viljem Hoffman, roj. 1943.

Pojasnila sprejema uredništvo "Taboriščnika".

NAPRODAJ je 3 m blaga za moške sportne srajce ali žensko obleko v baraki 26/9.